

פרק שביעי

18 מצות עשה היא לאבד עבודה זרה משמשיה וכל העושה בשבילה, שנאמר: "אבד תאבדו את כל המקומות..." (דברים יב, ו); ונאמר: "כי אם כה תעשו להם, מכובדיהם תצוו..." (ה, טו)

20 ובארץ ישראל מצוה לדרף אחריה עד שנאבד אותה מכל ארצנו, אבל בתוהו לארץ אין אנו מצוו לדרף אחריה, אלא כל מקום שנכבש אותו - נאבד מל עבודה זרה שבו, שנאמר: "ואבדתם את שמם מן המקום ההוא" (שם יב, ג) - בארץ ישראל אתה מצוה לדרף אחריה, ואין אתה מצוה לדרף אחריה בתוהו לארץ.

ב עבודה זרה עצמה, ומשמשיה, ותקרבת שלה, וכל העושה בשבילה - אסור בהנאה, שנאמר: "ולא תביא תועבה אל ביתך" (ד, יט). וכל התוהו באחד מכל אלו - לוקה שנים: אחת משום "ולא תביא תועבה אל ביתך", ואחת משום "ולא ידבק בךד מלאמה מן החרים" (ד, יט).

ג בהמה שהקריבוה לעבודה זרה - כל אסורה; אפלו פרשה ועצמותיה וקוצניה וגולפיה ועורה - הכל אסור בהנאה. לפיכך, אם היה בעור סימן שידוע בו שזה העור תקרבת עבודה זרה הוא, כגון שהיה עושין שקרועין קרע עגל כגדו הלב ומוציאין הלב - הרי כל אותו העורות שהן כך, אסורין בהנאה. וכן כל כיוצא בזה.

ד מה בין עבודה זרה שלגוי לעבודה זרה של ישראל? עבודה זרה שלגוי - אסורה בהנאה מיד, שנאמר: "פסילי אלהיהם תשרפון באש" (שם יב, ח) - משפסלו נעשה לו אלוה; ושל ישראל - אינה אסורה בהנאה עד שתעבר, שנאמר: "ושם בסתר" (שם יט, כט). עד שיעשה לה דברים שסתר, שהן עבודתה. ומשמשי עבודה זרה, בין שלגוי בין של ישראל - אינן אסורין עד שישתמשו בהן לעבודה זרה.

ה העושה עבודה זרה לאחריים - אף על פי שהוא לוקה, שכרו מתר; ואפלו עשה אותה לגוי, שהיא אסורה מיד, מפני שאינה נאסרת עד שתעבר, ומכוש האחרון שגמרה אין בו טוה פורטה.

ו הלוקח גרוטאות מן הגויים ומצא בהן עבודה זרה: אם נתן מעות ולא משך - יחזירם לגוי; וכן אם משך ולא נתן מעות - אף על פי שהמשיכה בגוי קנהה, כמקח טעות הוא; משך ונתן מעות - יוליכה לים המלח. וכן גוי וגר שירשו את אביהן גוי - וכול הוא הגר לומר לגוי. טל אתה עבודה זרה ואני מעות, 'אתה יין נסך ואני פרות'. ואם משבאו לרשות הגר - אסור.

ז צורות שעשו אותן גויים לנואי - מתרין בהנאה; וצורות שעשו אותן לעבודה - אסורין. כיצד? כל הצורות הנמצאות בפפרים - אסורים בהנאה, מפני שחקקתן שהן עשוין לעבודה. והנמצאות במדינה: אם היו עומדין על פתח המדינה, והיה ביד העניה צורת מקל או צפור או בדור או סיף או צמח וטבעת - חזקתו שהוא לעבודה זרה, ואסור בהנאה; ואם לאו - הרי הוא בחזקת לנואי, ומותר.

ח צלמים הנמצאים משלכים בשוקים או בתוך הגרוטאות - הרי אלו מתרין, ואין צריך לומר שבדי צלמים. אבל המוצא יד עבודה זרה או רגלה או אבר מאברה משלך - הרי זה אסור בהנאה; הואיל ידוע כדאי שזה האבר מן העושה הנעבדת - הרי היא באסורה, עד שידוע לו שבטלה הגויים.

ח המוצא כלים ועליהן צורת חמה ולבנה ודקדון: אם היו כלי כסף וזהב או בגדי שני, או שהיו חקוקים על הנזמים ועל הטבעות - הרי אלו אסורין; ועל שאר הכלים - מתרין, מפני שחקקתן לנואי. וכן שאר הצורות הנמצאות על כל הכלים - חזקתן לנואי, ומתרין.

ט עבודה זרה ומשמשיה וכל התקרבת שלה - אסורים בכל שהן. כיצד? עבודה זרה שנתערבה בצורות שלנואי, אפלו אחת בכמה אפלים - וילוף הכל לים המלח. וכן אם נתערב כוס של עבודה זרה בכמה כוסות או חתיכה מן הבשר שנכנס לביתה בכמה חתיכות - וילוף הכל לים המלח. וכן עור לבוב שנתערב בכמה עורות - הכל אסור בהנאה.

י עבר ומכר עבודה זרה, או אחד משמשיה, או תקרבת שלה - הרי הדמים אסורין בהנאה, ואסורין בכל שהן בעבודה זרה, שנאמר: "ורחית חרם כמהו" (ד, יט). כל שאתה מכיר מעבודה זרה וימכר משמשיה ותקרבתה, הרי הוא כמותה.

יא עבודה זרה או אשרה שנושרפה - אפרה אסור בהנאה. ונחלת שלעבודה זרה אסורה, והשלהבת מתר, מפני שאין בה ממש.

יב ספק עבודה זרה אסור, וספק ספקה מתר. כיצד? כוס שלעבודה זרה שנפל באוצר מלא כוסות - בלן אסורות, מפני שעבודה זרה וכל משמשיה אסורים בכל שהן. פרש כוס אחד מן התערבת נפל לכוסות שנים - הרי אלו מתרין.

יג טבעת שלעבודה זרה שנתערבה במאה טבעות, ונפלו שנים מהן לים הגדול - התרו הכל, שאנו אומר: אותה הטבעת היתה בכלל השנים שנפלו. נתערבה במאה ונחלקה, ארבעים למקום אחד וששים למקום אחר, ונפלו הארבעים בלן לטבעות אחרות - בלן מתרות, שאנו אומר: אותה הטבעת האסורה, כרב היא. נפלו הששים לטבעות אחרות - בלן אסורות.

יד האשרה - בין שהיתה נעבדת בין שהיתה עבודה זרה מנחת תחתיה, אסור לישב בצל קומתה, ומתר לישב בצל השריגים והעלים שלה. ואם יש לו דרך אחרת - אסור לו לעבר תחתיה. ואם אין שם דרך אחרת - עובר תחתיה כשהוא רץ.

יז אפרוחים שקנו בה ואינן צריכין לאמן - מתרין; והביצים והאפרוחים שצריכין לאמן - אסורין, שהרי האשרה כמו בססי להן. והקן עצמו שבראשה - מתר, מפני שהעוף מכיר עציו ממקום אחר.

יז טל ממנה עצים - אסורים בהנאה. הסיק בהן את התנור - יצון, ואחר כך יסיק בעצים שלהם ויאפה בו. אפה בו את הפת ולא צננו - הפת אסורה בהנאה. נתערבה באחרות - יוליף דמי אותה הפת לים המלח, כדי שלא יהיה בה, ושאר הכפרות מתרות.

יז טל ממנה כדבד ואגר בו את הבגר - אסור בהנאה. נתערב בבגדים אחרים - יוליף דמי אותו הבגר לים המלח, וישא הבגדים מתרין.

יז ומתר לטע תחתיה ורקות, בין בימות החמה שהן צריכין לצל, בין בימות הגשמים, מפני שצל האשרה שהוא אסור, עם הקרקע שאינה נאסרת, גורמין לרקות אלו לצמח, וכל שדבר אסור ודבר מתר גורמין לו - הרי זה מתר בכל מקום.

יז לפיכך, שדה שזבלה בזבל עבודה זרה - מתר לזרע אותה; וספה ששטמה בכרשני עבודה זרה - תאכל. וכן כל כיוצא בזה.

טז כשר או יין או פרות שהכניס להקריבם לעבודה זרה - לא נאסר בהנאה, אף על פי שהכניסו אותן לעבודה זרה, עד שיקריבו לפניה. הקריבו לפני עבודה זרה - נעשו תקרבת; ואף על פי שחזרו והוציאום - הרי אלו אסורין לעולם. וכל הנמצא בבית עבודה זרה, אפלו מים ומלח, אסור בהנאה מן התורה, והאוכל ממנו כל שהוא - לוקה.

טז המוצא כסות וכלים ומעות בראש עבודה זרה: אם מצאן דרך בזיון - הרי אלו מתרין; ואם מצאן דרך כבוד - הרי אלו אסורין. כיצד? מצא כס מעות תלוי בצעארו, כסות מקפלת ומנחת על ראשו, כלי כפוי על ראשו - הרי זה מתר, מפני שהוא דרך בזיון. וכן כל כיוצא בזה. מצא בראשו דבר שקינא בו קרב לגבי המזבח - הרי זה אסור.

טז במה דברים אמורים? בזמן שמצאן חוץ למקום עבודתו. אבל אם מצאם בפנים, בין דרך כבוד בין דרך בזיון, בין הראוי למזבח בין דבר שאינו ראוי למזבח - כל הנמצא בפנים אסור. אפלו מים ומלח. ופעור ומרקוליס - כל האבן הנראית שהיא עמו, אסורה בהנאה.

יז עבודה זרה שהיה לה מרחץ או גנה - נהניו בהם שלא בטובה, ואין נהניו בהם בטובה. היה לה ולאחריה - נהניו בהן אפלו בטובת הכותבין, ובלבד שלא יתן שכר.

יח מרחץ שיש בה עבודה זרה - מתר לרחץ בה, מפני שהיא נשנית שם לנואי ולא לעבודה, שנאמר: "אלהיהם" (שם יב, ח); בזמן שנהניו בה מנהג אלהות, ולא בזמן שמהניו אותה, כגון זו שהיא עומדת על הביב והכל משתנין בפניה. ואם היתה דרך עבודתה כן - אסור לכנס בו.

יט סכין שלעבודה זרה ששחט בה - הרי זה מתר, מפני שהוא מקלקל. ואם היתה בהמה מסכנת - הרי זו אסורה, מפני שהוא מתקן, והרי זה מתקן מהנאת משמשי עבודה זרה. וכן אסור לחתך בה בשר, מפני שהוא מתקן. ואם חתך דרך הפסד והשתהה - מתר.

פרק שמיני

18 כל שאין בו תפוסת יד אדם, ולא עושהו - אם נעבד, הרי זה מתר בהנאה. לפיכך, הגויים העובדים את ההרים ואת הגבעות, ואת האילנות הנטעין מתחלתן לפרות, ואת המעונות הנובעין לרבים, ואת הבהמה - הרי אלו מתרין בהנאה, ומתר לאכל אותן הפרות שנעבדו במקום גדילתן ואתה הבהמה. ואין צריך לומר בהמה שהקצת לעבודה זרה, שהיא מתרת באכילה; בין שהקצוה לעבודה זרה, בין שהקצוה להקריבה - הרי זו מתרת.

20 במה דברים אמורים? שאין בהמה נאסרת? בשלא עשה בה מעשה לשם עבודה זרה. אבל אם עשה בה מעשה כל שהוא - אסור. כיצד? כגון ששחט בה סימן לעבודה זרה. עשה אותה חליפין לעבודה זרה - אסורה, וכן חליפי חליפין, מפני שנעשית כדמי עבודה זרה.

30 במה דברים אמורים? בבמה עצמו. אבל אם שחט בהמת חברו לעבודה זרה או החליפה - לא נאסרה, שאין אדם אוסר דבר שאינו שלו.

40 המשתחוה לקרקע עולם - לא אסרה. חפר בה בורות שיחין ומערות לשם עבודה זרה - אסרה. ב מים ששקנן הגל והשתחוה להן - לא אסרן. נטלן בידו והשתחוה להן - אסרן. אבני הר שגדלדלו ועבדו במקומן - מתרות, שהרי אין בהן תפוסת יד אדם.

50 ישראל שזקף לבנה להשתחוות לה, ולא השתחוה, ובא גוי והשתחוה לה - אסרה בהנאה, שזקפתה מעשה. וכן אם זקף ביצה, ובא גוי והשתחוה לה - אסרה. התר דלעת וכיוצא בה והשתחוה לה - אסרה. השתחוה לחצי הדלעת וחצי האחר מערה בו - הרי זה אסור מספק, שקמ זה החצי כמו יד לחצי הנעבד.

60 אילן שנטעו מתחלה שיהא נעבד - אסור בהנאה, וזו היא 'אשרה' האמורה בתורה (דברים יט, כא). היה אילן נטוע וגדעו ופסלו לשם עבודה זרה -